

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 396/2018-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 21. júna 2018 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej, zo sudcu Miroslava Duriša a sudcu Ladislava Orosza (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], t. č. [REDACTED], zastúpeného advokátkou JUDr. Mariannou Lechmanovou, Štúrova 20, Košice, ktorou namieta porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 210/2007, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. apríla 2018 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], t. č. v [REDACTED] [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. Mariannou Lechmanovou, Štúrova 20, Košice, ktorou namieta porušenie základného práva podľa čl. 48

ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 210/2007 (ďalej len „napadnuté konanie“).

Zo sťažnosti a z príloh k nej priložených vyplýva, že sťažovateľ bol stranou napadnutého konania vedeného okresným súdom vo veci ochrany osobnosti v procesnom postavení žalobcu. V sťažnosti zdôrazňuje, že od podania žaloby v roku 2007 jeho vec nie je ešte ukončená a v súčasnosti prebieha dovolacie konanie. Argumentuje, že okresný súd v jeho veci, ktorá ani po 11 rokoch od podania žaloby nie je ukončená, opakovane po dobu niekoľkých rokov nekonal vôbec, resp. konal neefektívne, čím došlo k vzniku zbytočných preťahov. Sťažovateľ tvrdí, že svojím správaním v žiadnom prípade neprispel k zbytočným preťahom, pričom *„v každom jednom prípade okamžite, bez meškania reagoval na výzvu Okresného súdu Bratislava I, neodkladne mu odpovedal na každý prípis a list“*.

Súčasťou sťažnosti je aj návrh na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia, ktorého sa sťažovateľ domáha preto, že mu *„vzniká... nemajetková ujma spočívajúca najmä v pocitoch úplnej neistoty a bezmocnosti zo stavu v namietanom konaní, ktoré trvá neprimeranú dobu 11 rokov pričom sa v namietanom konaní nejedná o skutkovo a ani právne zložitú vec...“*.

Na základe argumentov uvedených v sťažnosti sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie o nej rozhodol nálezom tak, že vysloví porušenie jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní, prikáže okresnému súdu v napadnutom konaní konať bez zbytočných preťahov, prizná sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie v sume 10 000 € a úhradu trov konania v sume 325,42 €.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Sťažovateľ sa domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní bez toho, že by v petite návrhu na rozhodnutie zohľadnil skutočnosť, že ústavný súd už vo veci rozhodoval.

V rámci prípravy na predbežné prerokovanie sťažnosti ústavný súd zistil, že už (na základe predchádzajúcej sťažnosti sťažovateľa) nálezom sp. zn. III. ÚS 618/2015 z 24. februára 2016 *inter alia* vyslovil, že základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci

bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní porušené boli.

Vychádzajúc z tohto zistenia, ústavný súd, ktorý je viazaný návrhom na začatie konania (§ 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde), posudzoval namietané porušenie práv sťažovateľa pri predbežnom prerokovaní sťažnosti v dvoch časových obdobiach, a to

- v období od podania žaloby okresnému súdu do nadobudnutia právoplatnosti nálezu sp. zn. III. ÚS 618/2015 z 24. februára 2016, a

- od nadobudnutia právoplatnosti nálezu sp. zn. III. ÚS 618/2015 z 24. februára 2016 do dňa predbežného prerokovania sťažnosti.

II.1 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní v období od podania žaloby okresnému súdu do nadobudnutia právoplatnosti nálezu ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 618/2015 z 24. februára 2016

Podľa § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sa týka veci, o ktorej ústavný súd už rozhodol, okrem prípadov, v ktorých sa rozhodovalo len o podmienkach konania, ak v ďalšom návrhu už podmienky konania boli splnené.

Vychádzajúc z citovanej dikcie § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, ústavný súd dospel k záveru, že sťažnosť sťažovateľa je v časti, ktorá sa týka jeho návrhu na vyslovenie porušenia ním označených práv podľa ústavy a dohovoru v napadnutom konaní v období od podania žaloby okresnému súdu do nadobudnutia právoplatnosti nálezu sp. zn. III. ÚS 618/2015 z 24. februára 2016, neprípustná. Pri predbežnom prerokovaní preto odmietol túto časť sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako neprípustnú.

II.2 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní v období od nadobudnutia právoplatnosti nálezu sp. zn. III. ÚS 618/2015 z 24. februára 2016

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide predovšetkým vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, alebo aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05). Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Podľa svojej ustálenej judikatúry (napr. II. ÚS 12/01, IV. ÚS 61/03, IV. ÚS 205/03, I. ÚS 16/04) ústavný súd poskytuje ochranu základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (obdobne ako právu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušovanie základného práva označenými orgánmi verejnej moci (v danom prípade okresným súdom) ešte mohlo trvať. Ak v čase, keď bola sťažnosť doručená ústavnému súde, už nemohlo dochádzať k namietanému porušovaniu označeného základného práva, ústavný súd sťažnosť v zásade odmieta ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je totiž to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočností, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05).

Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že okresný súd v napadnutom konaní rozhodol rozsudkom č. k. 9 C 210/2007-312 z 29. septembra 2016 (ďalej len „rozsudok okresného súdu z 29. septembra 2016“). V dôsledku podaného odvolania bol rozsudok okresného súdu z 29. septembra 2016 potvrdený ako vecne správny rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 5 Co 58/2017 z 24. októbra 2017 (ďalej len „rozsudok krajského súdu z 24. októbra 2017“), pričom v dôsledku potvrdzujúceho rozhodnutia odvolacieho súdu rozsudok okresného súdu z 29. septembra 2016 v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu už nadobudol právoplatnosť.

Vychádzajúc z uvedených skutočností, ústavný súd konštatuje, že v čase podania sťažnosti ústavnému súdu bolo napadnuté konanie vedené okresným súdom a následne krajským súdom skončené a právna neistota sťažovateľa ohľadne meritórneho prejednávania žaloby už bola odstránená, čo zakladá dôvod na odmietnutie sťažnosti ako zjavne neopodstatnenej podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Tento právny názor ústavného súdu akceptuje vo svojej judikatúre aj Európsky súd pre ľudské práva [pozri napr. rozhodnutie vo veci Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike, sťažnosť č. 16970/05 (IV. ÚS 237/09, m. m. II. ÚS 290/09, IV. ÚS 42/2010 atď.)].

Napriek tomu ústavný súd zisťoval skutočnosti o ďalšom priebehu konania o veci sťažovateľa pred všeobecnými súdmi, z ktorých vyplynulo, že sťažovateľ podal proti rozsudku krajského súdu z 24. októbra 2017 dovolanie (práve v tejto súvislosti argumentuje, že vec nie je ani po takmer 11 rokoch ukončená). V dôsledku podaného dovolania (2. januára 2018) bol po vykonaní nevyhnutných procesných úkonov okresným súdom spis predložený najvyššiemu súdu 3. mája 2018, teda po 4 mesiacoch po podaní dovolania.

Vychádzajúc zo svojich zistení, ústavný súd pripomína, že vo svojej doterajšej rozhodovacej činnosti už vyslovil, že k vzniku zbytočných prietáhov, a teda porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže dôjsť aj postupom prvostupňového súdu v súvislosti so zabezpečením procesných úkonov pri prekladaní veci na rozhodnutie dovolaciemu súdu (m. m. II. ÚS 252/2011). Tento právny názor je vo svojej podstate aplikovateľný na vec sťažovateľa, keďže v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu (23. apríla 2018) sa spis ešte nachádzal na okresnom súde, ktorý vykonával nevyhnutné procesné úkony súvisiace s dovolacím konaním. Doba 4 mesiacov, ktorú okresný súd potreboval k predloženiu veci najvyššiemu súdu na rozhodnutie o dovolaní proti rozsudku krajského súdu z 24. októbra 2017, však *a priori* vylučuje možnosť rozhodnúť, že v súvislosti s predkladaním spisu na rozhodnutie o dovolaní najvyššiemu súdu došlo postupom okresného súdu k vzniku zbytočných prietáhov.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti okresný súd v napadnutom konaní nemohol porušovať v sťažnosti označené základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a ani právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Na základe uvedeného ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou (podobne IV. ÚS 219/03, II. ÚS 197/04) túto časť sťažnosti odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku bolo bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi uplatnenými v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. júna 2018